

Snabbspår för samhällsvetare

Snabbspår i Arbetsförmedlingens regi

Bakgrund

Snabbspår innebär att parterna gemensamt med Arbetsförmedlingen kommer överens om hur olika insatser kan användas och göras parallellt t.ex. yrkessvenska, svenska som andraspråk, yrkeskompetensbedömning och andra arbetsmarknadsutbildningar. Målsättningen är att nyanlända arbetssökande med utbildning och erfarenhet matchas mot relevant kompletteringsutbildning för att bli anställningsbar inom sitt utbildningsområde samtidigt som individen kan knyta värdefulla kontakter och vinna insikt i och erfarenheter av svensk arbetsmarknad genom praktiktiden

Målgrupp

Målgruppen för detta snabbspår är samhällsvetare, inklusive ekonomer och jurister med minst treårig högskoleutbildning. Detta ämnesområde utgör den största akademikergruppen inom etableringsuppdraget med omkring 3 200 personer i mars 2016. Gruppen benämns framöver som samhällsvetare.

Syfte – ett arbete tillsammans med arbetsmarknadens parter

Det gemensamma uppdraget i snabbspåret går ut på att identifiera hinder som försvårar eller försenar nyanlända akademikers inträde på arbetsmarknaden och ta fram konkreta åtgärder som skapar snabbare vägar in på arbetsmarknaden.

Inom ramen för snabbspåren tar arbetsmarknadens parter gemensamt fram åtgärder som möjliggör för nyanlända akademiker med examen från annat land att snabbare få tillträde till den svenska arbetsmarknaden.

Statistik

Det fanns i mars 2016 omkring 3 200 samhällsvetare, ekonomer och jurister hos Arbetsförmedlingen inom etableringsuppdraget och övriga nyanlända från tredje land.

Perioden före uppehållstillstånd

Under tiden i väntan på uppehållstillstånd, deltar den asylsökande i olika former av organiserad sysselsättning, som träning i svenska språket samt samhällsorientering. Den asylsökande förväntas, efter beviljat uppehållstillstånd, ha uppnått en viss nivå i svenska språket vid tidpunkten för etableringsperiodens inledning. Det är värdefullt om en initial kompetenskartläggning av den nyanlända akademikern har skett före uppehållstillstånd. Under tiden före uppehållstillstånd är målet att den sökande tar del av information riktad till akademiker om hur bedömning av utländsk akademisk examen går till och skicka in sina examenshandlingar till Universitets- och Högskolerådet (UHR) för att erhålla ett utlåtande som beskriver den sökandes utländska examen och jämför den med en svensk examen. Detta är ett dokument som är värdefullt i den fortsatta processen och vid inskrivning på Arbetsförmedlingen.

Etableringsperiodens inledning

Inom ramen för den första tiden i etableringsuppdraget genomförs eventuell kompletterande kompetenskartläggning om detta inte slutförts före uppehållstillstånd med individuell planering tillsammans med den arbetssökande.

När sfi D har uppnåtts kan den arbetssökande fortsätta med studier i svenska som andraspråk yrkessvenska inom yrket i syfte att stödja den arbetssökandes språkutveckling och möjligheter att klara studierna. Även andra arbetsmarknadsutbildningar, som Korta vägen, kan erbjudas under perioden i väntan på kursstart för kompletteringsutbildning.

Parternas överenskommelse - snabbspår för samhällsvetare

När personen fått uppehållstillstånd och kommunplacering skrivs personen in på Arbetsförmedlingen. Kartläggning och matchning mot yrkessvenska görs i det här skedet. Även förberedande utbildning som Arbetsförmedlingen upphandlar bör kunna genomföras under denna första del av etableringsfasen. Här är det avgörande att Arbetsförmedlingen arbetar aktivt för att förkorta ledtider för den här gruppen från uppehållstillstånd, inskrivning och etableringsplan till antagning till snabbspår.

Målgrupp

Snabbspåret för samhällsvetare riktar sig till personer inom etableringsuppdraget samt nyanlända från tredje land som fått uppehållstillstånd de senaste 36 månaderna med en högskoleutbildning tre år eller längre med en inriktning mot samhällsvetenskap, inklusive ekonomi och juridik.

Utbildning och praktikperiodens upplägg

Kompletteringsutbildning

Tre olika kurser om totalt motsvarande 30 hp erbjuds som *kompletteringsutbildningar*.

Aktuella kurser enligt följande:

- Offentliga förvaltningens verksamhet och styrning, motsvarande 7,5 hp
- Det offentliga språket, motsvarande 7,5 hp
- Förvaltningsrätt, motsvarande 15 hp

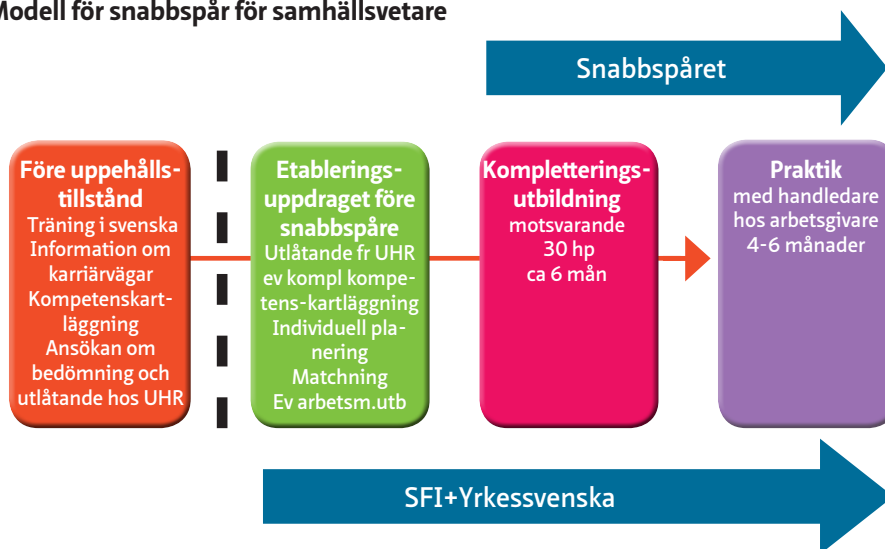
Kurserna kan tillgodoräknas eller, om deltagaren inte klarar examinationen, sammanställas i ett intyg.

Under kompletteringsutbildningen kan den arbetssökande fortsätta med studier i yrkessvenska eller svenska som andraspråk (SVA 1-3) under 1 dag per vecka för att ytterligare stödja progressionen i svenska språket.

Praktikperiod

Efter avklarade kurser följer en praktikperiod med utsedd handledare på mellan 4-6 månader efter individens behov och mottagande arbetsgivares möjligheter att erbjuda praktikplats. I praktikperioden ingår en bedömning av yrkeskompetens¹. Arbetsgivaren får tillfälle att lära känna en framtida presumtiv arbetstagare och den arbetsökande vinner värdefulla erfarenheter från svensk arbetsmarknad. Deltagaren erhåller etableringsersättning under hela den tid som etableringsperioden omfattar (upp till två år i normalfallet).

Figur 1: Modell för snabbspår för samhällsvetare

Arbetsförmedlingens insatser

- Kvalitativ matchning.
- Yrkessvenska
- Upphandlad kompletteringsutbildning motsvarande 30 hp
- Strukturer på nationell och regional nivå för uppföljning och utvärdering
- Arbetspraktik med bedömning av yrkeskompetens. Merkostnadsersättning utgår med 800 kronor per arbetsdag under 3 veckor.
- Uppföljning och utvärdering av snabbspår för samhällsvetare

Insatser från parterna

- Sprida information till parternas medlemmar, det vill säga arbetsgivare, fackligt förtroendevalda och fackliga medlemmar, om snabbspår för samhällsvetare
- Verka för att praktikplatser samt handledare finns tillgängliga
- Vid behov fortsatt kontakt med Arbetsförmedlingen om lämpliga insatser för nyanlända i målgruppen för snabbspåret

¹ Ekonomiskt stöd i form av merkostnadsersättning får lämnas till den som anordnar yrkeskompetensbedömning, enligt förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.